

LIEPĀJAS PILSĒTAS DOME
LIEPĀJAS PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS IESTĀDE
«ZĪĻUKS»

Reg. Nr. 3001901778
Grīzupes ielā 29, Liepāja, LV-3414, tālrunis 6 3441858

APSTIPRINU

Iestādes vadītāja Dace Ciganova 5

2020. gada 22. Maijs

ATBALSTA KOMANDAS DARBĪBAS REGLAMENTS

LIEPĀJA

*Izdots saskaņā ar
Valsts pārvaldes iekārtas likuma
72.panta 1.daļas 2.punktu
un Vispārējās izglītības likuma
10.panta 3.daļas 2.punktu*

2020.gada 22. Maijs

1.Vispārējie noteikumi

1. Atbalsta komandas darbības reglaments (turpmāk – Reglaments) nosaka Liepājas pirmsskolas izglītības iestādes "Zīļuks" (turpmāk –izglītības iestāde) atbalsta komandas darbības mērķus, uzdevumus un vispārējos atbalsta komandas darba organizācijas principus.
2. Atbalsta komanda savā darbā ievēro Latvijas Republikas likumus un citus normatīvos dokumentus, kas attiecas uz atbalsta komandas dalībnieku profesionālo darbību.
3. Šī Reglamenta izpratnē atbalsta komanda savas kompetences ietvaros izglītības iestādē veic pedagoģiskās, psiholoģiskās un sociālās palīdzības koordinēšanu un nodrošināšanu izglītojamam, iesaistot viņa vecākus, pedagogus, izglītības iestādes darbiniekus.

2. Atbalsta komandas sastāvs

4. Atbalsta komanda izglītības iestādē tiek izveidota un tās sastāvs mainīts ar izglītības iestādes vadītāja rīkojumu.
5. Atbalsta komandā tiek iekļauti: izglītības iestādes vadītājs, vadītāja vietnieks (izglītības jomā), pedagogs, sociālais pedagogs (darbojas kā Liepājas Izglītības pārvaldes darbinieks), logopēds, medicīnas māsa, vecāki.
6. Atbalsta komanda uz savām sēdēm pēc nepieciešamības var pieaicināt citus konsultantus, kuru darbs saistīts ar atbalsta komandas izskatāmo jautājumu darba specifiku.

3. Atbalsta komandas darbības mērķis, darba uzdevumi un mērķgrupa

7. Atbalsta komandas darbības mērķis ir nodrošināt sistemātisku pedagoģisku, psiholoģisku, sociālu atbalstu izglītojamam, viņa vecākiem, pedagogiem, sekmējot izglītojamā iekļaušanu izglītības procesā, kā arī informēt pedagogus un izglītojamā vecākus par iekļaujošās izglītības jautājumiem.
8. Atbalsta komandas galvenie uzdevumi:
 - 8.1. koordinēt izglītojamā pedagoģiskās, psiholoģiskās un sociālās izpētes darbu izglītības iestādē;
 - 8.2. palīdzēt izstrādāt, īstenot un izvērtēt izglītojamā individuālo izglītības programmas apguves plānu;
 - 8.3. divas reizes mācību gadā izvērtēt izglītojamā mācību sasniegumu attīstības dinamiku pēc izglītības iestādē izstrādātajiem kritērijiem;
 - 8.4. sniegt priekšlikumus izglītojamā vecākiem, pedagogiem, izglītības iestādes darbiniekiem problēmsituāciju risināšanā;
 - 8.5. sadarboties ar citām valsts un pašvaldību institūcijām;
 - 8.6. apkopot informāciju, analizēt komandas darba pieredzi.
9. Atbalsta komandas iespējamās darbības mērķgrupas:
 - 9.1. izglītojamais ar speciālām vajadzībām;
 - 9.2. izglītojamais, kuram atbalsta komanda vai pedagogi konstatējuši atbalsta pasākumu nepieciešamību izglītības programmas apguvei;
 - 9.3. izglītojamais, kuram novērotas uzvedības problēmas;

- 9.4. izglītojamais, kuram ir adaptācijas grūtības un kurš ar ģimeni kādu laiku dzīvojis ārvalstīs, kā arī izglītojamais no citu valstu pilsoņu ģimenes;
- 9.5. izglītojamais, kuram izglītības programmas apguve ir pagarināta par vienu gadu saskaņā ar vecāku vēlmēm un ģimenes ārsta vai psihologa atzinumu saskaņā ar normatīvo aktu prasībām.

4. Atbalsta komandas darba procesa organizēšana

10. Atbalsta komandas sēde notiek pēc pedagogu rakstiska pieteikuma. Tā tiek protokolēta.
11. Atbalsta komandas sēdē izskata jautājumus par atbalsta nodrošināšanu izglītojamam izglītības iestādē, koordinējot sadarbību starp tās dalībniekiem. Ja atbalsta komanda kādā jautājumā nav kompetenta palīdzēt, izglītojamā vecākiem tiek piedāvāts vērsties pie atbilstoša speciālista.
12. Izglītības iestādes vadītājs, saņemot iesniegumu, uzaicina uz sēdi izglītojamā pedagogus, kuri pieteikuši problēmsituāciju un izglītojamā vecākus. Sēdē tiek uzklausītas visas iesaistītās puses un atbalsta komandas dalībnieki piedāvā vēlamākos palīdzības veidus.
13. Turpmākā darba gaitā atbalsta komandas dalībnieki turpina strādāt ar konkrētu izglītojamo, kopīgi meklējot risinājumus, kā arī vērojot konkrētu izglītojamo ikdienas praktiskā darbībā un analizējot novēroto. Pēc vajadzības organizē atkārtotu tikšanos ar izglītojamā vecākiem.
14. Kārtējā sēdē tiek pārrunāta un analizēta iepriekšējā reizē pieņemto lēmumu izpilde un ietekme uz izglītojamo.

5. Atbalsta komandas kompetence

15. Katram atbalsta komandas dalībniekiem ir savas kompetences:
 - 15.1. atbalsta komandas vadītājs (izglītības iestādes vadītājs):
 - 15.1.1. koordinē atbalsta komandas darbu un sēdes;
 - 15.1.2. apkopo un izvērtē informāciju par izglītības procesa organizāciju un atbalstu izglītojamam, kuram nepieciešama palīdzība;
 - 15.2. administrācijas pārstāvis (vadītāja vietnieks (izglītības jautājumos)):
 - 15.2.1. sniedz informāciju par audzināšanas un mācību jautājumiem;

15.2.2. veic mācību sasniegumu analīzi un dinamiku konkrētam gadījumam;

15.2.3. sniedz atbalstu pedagogiem izglītojamā individuālā izglītības programmas apguves plāna izveidē;

15.2.4. sniedz priekšlikumus mācību procesa (t.sk. audzināšanas) organizēšanai izglītojamam ar mācīšanās grūtībām, uzvedības traucējumiem un adaptācijas grūtībām;

15.3. sociālais pedagogs (darbojas kā Liepājas Izglītības pārvaldes darbinieks):

15.3.1. prognozē iespējamās grūtības mācībās un saskarsmē nelabvēlīgu sociālu apstākļu gadījumā, plāno nepieciešamo atbalstu situācijas uzlabošanai;

15.3.2. sadarbojas ar valsts un nevalstiskajām institūcijām izglītojamā sociālo vajadzību nodrošināšanā;

15.3.3. konsultē pedagogus, izglītojamo un viņa vecākus bērnu tiesību aizsardzības jautajumos;

15.3.4. sniedz konsultācijas pedagogiem un vecākiem par izglītojamo, kuram ir uzvedības traucējumi;

15.4. logopēds:

15.4.1. veic izglītojamā valodas traucējumu diagnostiku un korekciju;

15.4.2. konsultē pedagogus un izglītojamā vecākus par korekcijas darba norisi;

15.4.3. sagatavo rakstisku atzinumu par izglītojamā runu un valodu, ja izglītojamais apmeklēs pedagoģiski medicīnisko komisiju vai citas nepieciešamības gadījumā;

15.5. pedagogi:

15.5.1. rakstiski informē atbalsta komandas dalībniekus par radušos problēmu vai jautājumu, kurā viņam nepieciešama palīdzība;

15.5.2. analizē situāciju kopā ar atbalsta komandas dalībniekiem, piedāvā savus problēmas risināšanas veidus, aktīvi iesaistās lēmumu pieņemšanā, rekomendāciju izstrādāšanā, vienojas par turpmāko sadarbību, izstrādāto rekomendāciju izpildi noteiktajā termiņā;

15.5.3. vienojas par turpmāko sadarbību ar atbalsta komandu un izglītojamā vecākiem;

15.5.4. piedalās izglītības iestādes informācijas sagatavošanā par izglītojamā mācīšanās prasmju apguvi un uzvedības traucējumiem, ja izglītojamais apmeklēs pedagoģiski medicīnisko komisiju vai citas nepieciešamības gadījumā;

15.6. medicīnas māsa:

15.6.1. informē atbalsta komandas dalībniekus par izglītojamā veselības stāvokli;

15.6.2. informē par izglītojamā iespējamo veselības traucējumu ietekmi uz izglītības procesu;

15.6.3. izstrādā ieteikumus pedagoģiem un konsultē vecākus;

15.7. vecāki:

15.7.1. izsaka savu viedokli, jautājumus, vēlmes un intereses bērna izglītošanas jautājumos, uzklausa atbalsta komandas dalībnieku ieteikumus;

15.7.2. pārrunā ar atbalsta komandu izglītojamā attīstību, mācību sasniegumus un/vai uzvedības problēmas, iesaistās lēmumu pieņemšanas procesā;

15.7.3. vienojas kā atbalstīs bērnu mācību procesā, kāda būs vecāku atbildība un pienākumi iespējamo problēmu risināšanā (papildu speciālistu konsultāciju apmeklējumi, turpmākais saziņas veids u.c.);

15.8. visi atbalsta komandas dalībnieki:

15.8.1. savā darbā ievēro ētikas normas un konfidencialitāti attiecībā uz informāciju, kas ir saistīta ar izglītojamo un iegūto informāciju atbalsta komandas darbā;

15.8.2. sadarbojas atbalsta komandas darbā, sniedz viens otram nepieciešamo informāciju un rekomendācijas izglītības procesa organizēšanā;

15.8.3. sagatavo ieteikumus atbilstoši savai kompetencei;

15.8.4. piedalās individuālo izglītības programmas apguves plāna vai atbalsta pasākumu plāna sastādīšanā un īstenošanā, kā arī mācību sasniegumu attīstības dinamikas izvērtēšanā;

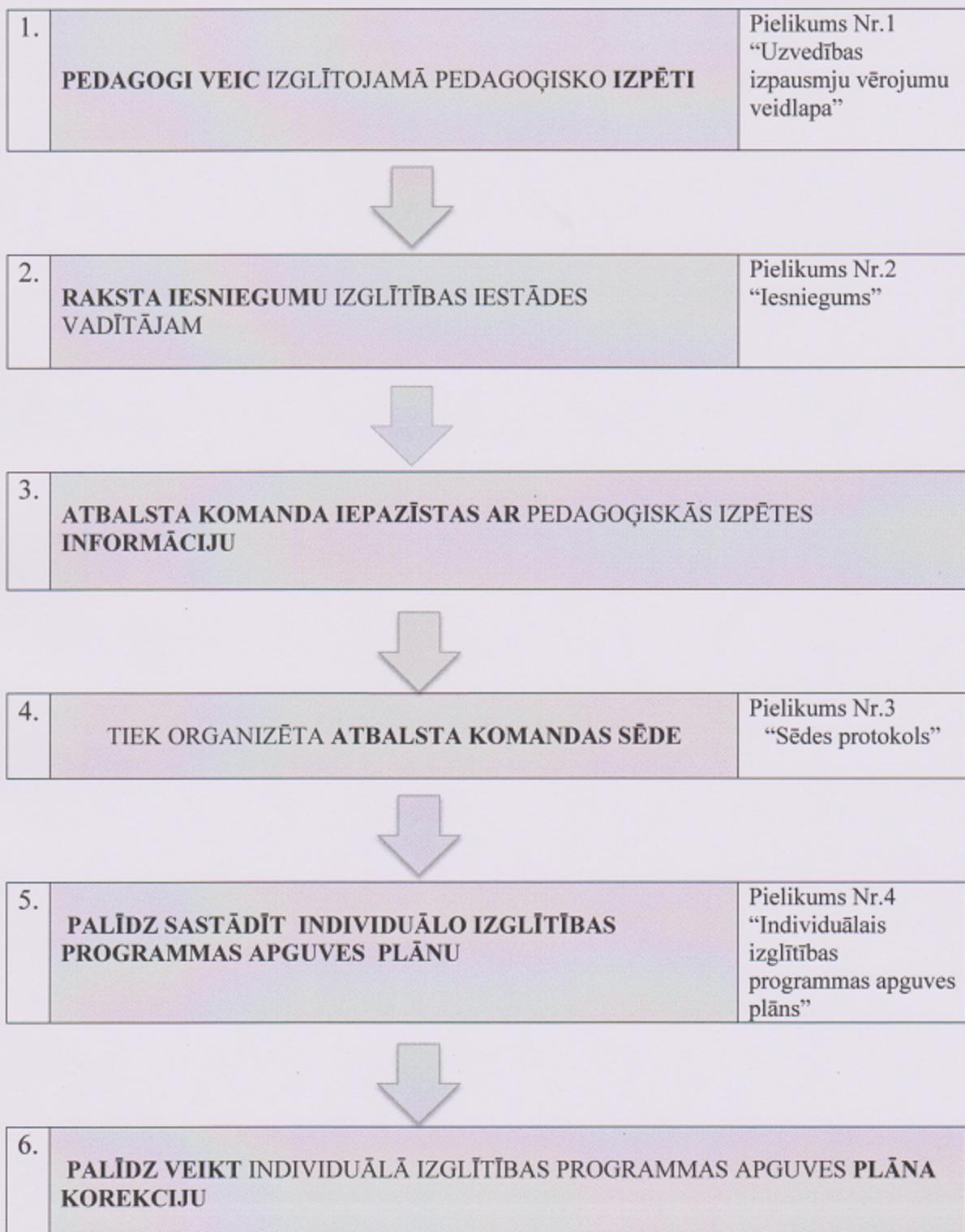
15.8.5. sadarbojas ar pedagoģiski medicīnisko komisiju, Bērnu tiesību aizsardzības institūcijām u.c. organizācijām;

15.8.6. izpilda izglītības iestādes administrācijas un augstākstāvošu institūciju rīkojumus, noformē dokumentāciju atbilstoši izglītības iestādē noteiktajai kārtībai.

6. Veicamie pasākumi atbalsta saņemšanai un sniegšanai

16. Pedagoji veic izglītojamā pedagoģisko izpēti, rakstiski fiksē novērotās izglītojamā uzvedības izpausmes divus (2) līdz trīs (3) mēnešus (novēro izglītojamā spējas, intereses, vajadzības, izvērtē individuālās darba metodes, darba veidus un paņēmienus, vides ietekmi, veic sarunas ar vecākiem, speciālistiem, pedagojiem). Informē par situāciju izglītības iestādes vadītāju, vadītājas vietnieci (izglītības jomā) vai medicīnas māsu.
17. Pedagoji iesniedz atbalsta komandas vadītājam rakstisku iesniegumu par atbalsta pasākumu nepieciešamību. Iesniegumā pedagoji norāda ziņas par izglītojamo, apraksta situāciju, kuras risināšanā lūdz palīdzību un informē par savu veikto darbu situācijas uzlabošanā.
18. Atbalsta komandas dalībnieki iepazīstas ar pedagoģiskās izpētes informāciju, speciālistu sniegtajām rekomendācijām.
19. Atbalsta komandas vadītājs sasauc atbalsta komandas sēdi.
20. Atbalsta komanda palīdz pedagojiem plānot un izveidot individuālo izglītības programmas apguves plānu atbilstoši izglītojamā vajadzībām un individuālajām spējām, ievērojot izglītojamā pieredzi, kognitīvo procesu īpatnības, izglītības programmā izvirzītos mērķus un uzdevumus.
21. Individuālo izglītības programmas apguves plānu sastāda vienam (1) mēnesim / mācību gadam, atzīmē attīstības dinamiku un nepieciešamo uzdevumu korekciju.

Veicamo pasākumu shēma atbalsta pasākumu saņemšanai un sniegšanai

7. Individuālā izglītības programmas apguves plāna izveides un īstenošanas soli

22. Individuālais izglītības programmas apguves plāns ir izglītojamā spējām un vajadzībām pielāgota izglītības procesa plānošana:
- 22.1. informācijas apkopošana (dokumentācijas izpēte; informācija par izglītojamā intelektuālo un fizisko attīstību, mācīšanās prasmēm; sarunas ar vecākiem, pedagojiem, speciālistiem);
 - 22.2. informācijas izvērtēšana un darbības virziena noteikšana (precizē, kāds atbalsta pasākums nepieciešams; nosaka izglītojamā stiprās puses un vajadzības attīstības jomā; izstrādā sadarbību ar speciālistiem, kuri sniegs palīdzību un precizē palīdzības veidu; nosaka atbildības sadali starp pedagojiem, vecākiem, speciālistiem);
 - 22.3. individuālā izglītības programmas apguves plāna izstrāde (izvirza konkrētus, aptveramus mērķus un uzdevumus noteiktam laika periodam; iekļauj speciālistu rekomendācijas; plāno individuālu mācību saturu; vienojas par sadarbību ar vecākiem; plānu apstiprina izglītības iestādes vadītājs);
 - 22.4. individuālā izglītības programmas apguves plāna īstenošana (atbilstoši izglītojamā individuālajām spējām un vajadzībām; iepazīstina un izsniedz izglītojamā vecākiem plāna kopiju; katru uzdevuma izpildi nodrošina ar konkrētām aktivitātēm; seko līdzi plāna izpildei; informē izglītojamā vecākus par paveikto, veiksmēm un grūtībām);
 - 22.5. individuālā izglītības programmas apguves plāna izvērtēšana, korekcija (pēc izstrādātajiem kritērijiem atzīmē attīstības dinamiku, pārskata metodes, darba paņēmienus, izvirzītos uzdevumus; pēc nepieciešamības plāno korekciju; veic piezīmes, atzīmējot izmaiņas).

8. Atbalsts izglītojamā pozitīvai uzvedībai

23. Izglītojamā uzvedības noteikumus nosaka iekšējie kārtības noteikumi, pedagoģi ar tiem iepazīstina izglītojamo mācību un audzināšanas procesa laikā izglītojamam saprotamā veidā, izmantojot atbalsta materiālus.
24. Pedagoģi izglītojamo iepazīstina un palīdz apgūt noteiktu kārtību izglītības iestādē, pieņemamus uzvedības modeļus, kā arī attīsta izglītojamā paškontroli,

ņemot vērā izglītojamā vecumposmu īpatnības, izmantojot pozitīvas disciplinēšanas metodes.

Pozitīvas disciplinēšanas metožu piemēri

Disciplinēšanas metodes	
Skaidri saprotami noteikumi, dienas kārtība un paredzamas nepareizās uzvedības sekas	Izglītojamajam ir skaidri jāzina noteikumi. Tos ar izglītojamo izrunā, attēlo vai uzraksta, novieto redzamā vietā. Nosakot robežas un noteikumus, jāpārliecinās, ka izglītojamais tos saprot. Izglītojamajam iepriekš jābūt informētam par sekām, ja noteikumi netiek ievēroti.
Pieaugušais kā rīcības paraugs	Izglītojamais vislabāk mācās no tā, ko pieaugušais dara, nevis no tā, ko viņš saka. (Piemēram, “paldies” un “lūdzu” teikšana, atvainošanās, dusmošanās). Pieaugušais demonstrē tādas īpašības, kādās vēlas ieaudzināt bērnā!
Konsekvence	Visiem pieaugušajiem, kuri iesaistīti izglītojamā audzināšanā, jāvienojas par vienādiem pamata noteikumiem – vienā veidā sekojot līdzīgi noteikumu ievērošanai un vienādi reaģējot uz nevēlamu uzvedību. Visiem pieaugušajiem savā starpā jāsadarbojas (pedagoģiem, vecākiem, auklēm u.c.). Ja ir domstarpības vai pārpratumi pieaugušo starpā, mazākos bērnos var rasties apjukums un nedrošība, bet lielāki izglītojamie to var izmantot, lai noteikumus neievērotu.
Izglītojamā sagatavošana pārmaiņām un stresa situācijai	Jaunas situācijas un jaunas vietas izglītojamam var radīt grūtības, piemēram, nepazīstama ārsta apmeklējums, mazāka brāļa vai māsas piedzimšana. Nepieciešams pārrunāt, kas notiks, lai izglītojamais zina, ko var sagaidīt.
Uzmanības novēršana	Efektīva metode mazākiem bērniem. Šo metodi izmanto, lai novērstu problēmas, pirms tās ir aizsākušās, un izraisītu pozitīvas jūtas tajās reizēs, kad izglītojamais ir pēkšņi kļuvis dusmīgs vai bēdīgs. Metode dod labu rezultātu arī ar lielākiem izglītojamiem.
“Pārtraukuma” metode jeb “Pārdomu krēslīšs”	Var lietot ar izglītojamo, kam ir trīs (3) un vairāk gadi situācijās, kad citas metodes nedarbojas. “Pārtraukums” ir noteikts laika sprīdis, kas ir paredzēts, lai izglītojamais nomierinātos. To pielieto tikai tad, ja: <ol style="list-style-type: none"> 1) izglītojamais ir informēts par noteikumiem un tos pārkāpj, viņš dodas uz pārtraukuma vietu, kas ir pieaugušā redzeslokā vai klātbūtnē; 2) izvēlētā pārtraukuma vieta ar pieaugušā klātbūtni drīkst atrasties arī citā telpā, taču tai jābūt izglītojamajam drošai, tā nedrīkst būt slēgta un biedējoša; 3) izglītojamam jāpavada pārtraukuma vietā tik minūšu, cik viņam ir gadu; 4) pēc pārtraukuma beigām izglītojamais atgriežas pie savām iesāktajām nodarbēm, netiek kaunināts. Seko saruna, kurā akcentē vēlamo pozitīvo uzvedību, emocijas un jūtas.
Humors	Humors var palīdzēt, lai paraudzītos uz notikušo vieglāk un situācija atgrieztos pozitīvā gultnē, pašiem saglabājot paškontroli.

	Svarīgi, lai izglītojamais jau saprastu humoru, turklāt humora izmantošana nedrīkst būt izglītojamo pazemojoša. Jāapzinās, ka mazi bēri pieaugušo teikto parasti uztver konkrēti, tādēļ pārnestas nozīmes, ironija un sarkasms bērnam nav saprotams.
Pozitīvs pastiprinājums “zaļās pildspalvas” metode	Uzslava un izglītojamā pozitīva novērtēšana, kad izglītojamais uzvedas labi. Paslavēt konkrētu izglītojamā rīcību, novērtēt izglītojamā pūles, aprakstīt savas izjūtas saistībā ar situāciju. Priecāties, ja izglītojamais ilgāku laiku velta uzmanību vēlamai nodarbei. Izglītojamais uzvedīsies daudz labāk, ja tiks slavēts par to, kas viņam izdodas, nevis, ja bieži teiks “nē” un tiks izteikti aizliegumi. Izglītojamais būs paklausīgāks, ja pieaugušie viņiem biežāk teiks, ko darīt, nevis ko nedarīt.
Motivācijas atrašana	Pielietojama pirmsskolas vecuma bēriem situācijās, kad izglītojamais nevēlas veikt pašaprūpes darbības. Tieki veicināta izglītojamā izjūta, ka viņš var paveikt nepieciešamo darbību, stiprinot izglītojamā pašvērtējumu. To var veicināt, veidojot izglītojamam sacensību pašam ar sevi, piemēram, sakot: “Es ticu, ka šovakar tu vari ātrāk sakārtot mantas nekā vakar vakarā. Pamēģinām!”. Izglītojamais jāpaslavē par cenšanos un progresu, neskatoties uz rezultātu, svarīgi neuzlikt pārāk sarežģītu uzdevumu, kam nepieciešama plānošana, ko izglītojamais nespēj paveikt.
Ignorēšana	Kad uzvedība nevienu neapdraud, izglītojamais vēlas pievērst pieaugušā uzmanību caur nevēlamo uzvedību.
Apstādināšana – kad izglītojamais apdraud sevi vai citus	Pieaugušais stingrā, noteiktā balsī saka: “Stop” vai “Nē!”, “Pietiek!”. Ja izglītojamais pakļaujas, tad viņu par to paslavē. Ja izglītojamais turpina nevēlamo uzvedību, jāpielieto cita disciplinēšanas metode.
Ciešais apskāviens	Pieaugušais maigi, bet stipri satver izglītojamo sev klēpī, apķer izglītojamo un pašūpo, līdz viņš nomierinās. Šī metode ir kā stingrs atgādinājums – saki tikai to, kas nepieciešams, lai pārtrauktu izglītojamā uzvedību.
Izolēšana no notikuma vietas – kad izglītojamais apdraud sevi vai citus	Nodrošina citu telpu, kurā izglītojamais nomierinās kopā ar pieaugušo. Augsta emocionālā uzbudinājuma stāvoklī piedāvā izglītojamam padzerties ūdeni maziem malkiem, piedāvā nomazgāt seju ar vēsu ūdeni. Ja izglītojamā negatīvas uzvedības izpausmes nemazinās un nespēj atgūt emociju kontroli, sazinās ar vecākiem, lai ierodas pie bērna.
u.c.	

25. Izglītības iestādē ir attīstīta kopīga izpratne par uzvedības noteikumiem, uzvedības pārkāpumu sekām un rīcības stratēģijām, lai iedibinātu vienotu praksi pozitīvas uzvedības veicināšanai.
26. Uzvedības noteikumi:
- 26.1. ir balstīti trīs (3) pamatvērtībās:

- 26.1.1. drošība - izglītojamais atbilstoši savam vecumam pārvalda personīgās drošības un veselības pamatus;
- 26.1.2. atbildība - izglītojamais atbilstoši savam vecumam ir apguvis uzvedības noteikumus un pielieto tos praksē, respektē ikvienu vajadzības un viedokli;
- 26.1.3. cieņa - izglītojamais atbilstoši vecumam uzņemas atbildību par saviem lēmumiem, rīcību un tās sekām, zina savus pienākumus un pilda tos;
- 26.2. skaitliski nedaudzi divi (2) līdz četri (4), lakoniski noteikumi katram pirmsskolas dzīves aspektam;
- 26.3. katru noteikumu formulē kā vēlamo uzvedību (nelietojot "nedrīkst", "nedari" utt.);

Vienoti uzvedības un kārtības noteikumi

	DROŠĪBA	ATBILDĪBA	CIENA
GRUPĀ	<i>Pārvietojies soļiem, lēnām.</i> <i>Satīri sava darba vietu.</i> Priekšmetus pārvieto pareizā satvērienā.	<i>Atrodī nodarbošanos. Gaidi savu kārtu.</i> <i>Klausies, vēro.</i> <i>Sakārto rotālietas</i> pēc principa "katrai lietai sava vieta".	<i>Domā savas domas un pieņem savus lēmumus.</i> <i>Zini atbildi, pacel roku.</i>
GARDEROBĒ	Apģērbu un apavus ieliec skapītī. Lūdz palīdzību, ja neizdodas pašam aizpogāt pogas vai aizsiet kurpu auklas.	Sakārto savu apģērbu un apavus. Apģērbies pakāpeniski, pareizā secībā.	Lieto tikai sev piederošu apģērbu un apavus.
GULAMISTABĀ	Gultu izmanto atpūtai un gulēšanai tikai savā guļvietā.	Saklāj savu gultu pēc gulēšanas.	Gulēšanas laikā ievēro klusumu, lai citi bērni var atpūsties.
ĒDIENREIZE	Galda piederumus izmanto ēšanai. Pie galda apsēdies uzmanīgi, lēnām.	Pirms ēdienu reizes nomazgā rokas. Uzliec ēdienu tik, cik vari apēst.	Izturies ar cieņu pret ēdienu. Ievēro galda kultūru.
TUALETĒ	Tualeti un tās aprīkojumu lieto tikai tam paredzētajam nolūkam.	Aizgriez ūdens krānu, kad ūdeni nelieto. Lieto tikai savu podiņu, dvieli, zobu birsti/pastu, kēmmi.	Izmanto zēnu un meiteņu kabīnes pēc norādēm.
KORIDORĀ GAITENĪ	Pārvietojies soļiem, lēnām. Runā klusi. Kāpjot pa kāpnēm, turies pie margām.	Ievēro tīrību, novērtē citu darbu. Notīri apavus paklājā.	Sveicini pieaugušos. <i>Saki pieklājības vārdus.</i>

ZĀLĒ	Aparatūru un instrumentus lieto ar pedagoga atļauju.	Gaidi savu kārtu. Pasākuma laikā ievēro klusumu. Turies līdzās pārējiem grupas biedriem.	Pārtrauc sarunas, kad dzied un dejo.
SPORTA AKTIVITĀTĒ	Inventāru paņem ar pedagoga atļauju. Ziņo pedagogam, ja esi savainojies.	Ievēro rotaļu un spēļu noteikumus. Uzvelc sportam paredzēto apgērbu un apavus.	Palīdzi, ja kādam nepieciešams atbalsts.
EKSKURSIJĀ	Ievēro pedagoga norādījumus par ceļu satiksmes drošību. Ej pārī ar grupas biedru.	Uzvelc atstarojošo vesti.	Sarunājies klusi, lieto pieklājības vārdus.
PAGALMĀ	Esi uzmanīgs atrodoties tuvu šūpolēm, slidkalniņam, spēlējot bumbu. Pa vārtiem izej tikai kopā ar pieaugušo.	Izturies saudzīgi pret rotaļlietām. Ziņo par bīstamu situāciju pedagogam.	Dalies ar rotaļlietām.

- 26.4. uzvedības noteikumi, kas iezīmēti ar tumšu krāsu, ir piemērojami izglītojamam no divu (2) gadu vecuma, ievērojot izglītības iestādē stingru konsekvenči, uzvedības modeļa automatizēšanai;
- 26.5. uzvedības noteikumi kas attiecināmi vienam pirmsskolas dzīves aspektam, jāievēro arī citos (piem., “saki pieklājības vārdus” jāievēro ne tikai koridorā/gaitenī, bet arī citur – grupā, pagalmā, ekskursijā u.c., “dalies ar rotaļlietām ”jāievēro ne tikai pagalmā, bet arī grupā, zālē, sporta aktivitātē u.c.).

27. Uzvedības pārkāpumu sekas:

- 27.1. uzvedības pārkāpumi tiek grupēti pēc to nozīmības:

27.1.1. destruktīvas saskarsmes piemēri (nozīmīgi pārkāpumi) - apdraud sevi vai citus, izaicinoši izjauc mācību darbu (izglītojamais vardarbīgs saskarsmē ar vienaudžiem un/ vai pieaugušajiem (kniebj, kož, sit, skrāpē u.c.), bojā vai iznīcina lietas (apzināti lauž rotaļlietas, grāmatas u.c.) vai bojā telpas, moka dzīvniekus, putnus, runā rupji un tieši apsaukā, trokšņo ar dažadiem materiāliem, kliedz, atkārtoti nepakļaujas aicinājumiem ievērot noteikumus;

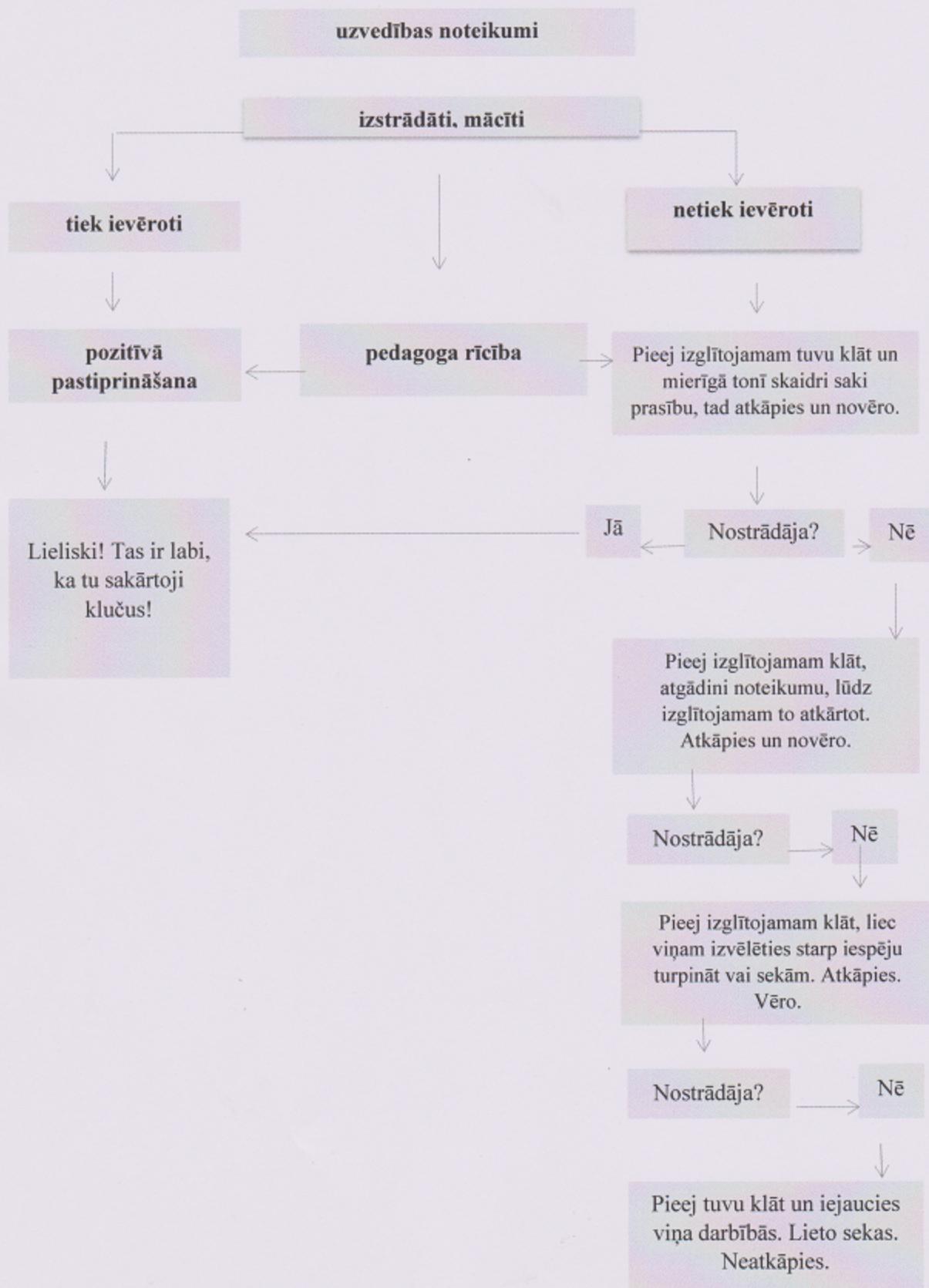
27.1.2. nedestruktīvas saskarsmes piemēri (nelielī pārkāpumi)- neapdraud paša un citu drošību. Tie var novērst izglītojamā uzmanību

(izglītojamais neatlaidīgi piepras, lai citi pievērš viņam uzmanību, izturas egoistiski (uzskata, ka visas rotaļlietas paredzēti tikai viņam u.c.), iejaucas citu rotaļās vai sarunās, melo, ir spītīgs, ietiepīgs, izraisa konfliktus ar vienaudžiem un/vai pieaugušajiem, neievēro pieaugušo prasības, atsakās pārgērbties sporta aktivitātēm, vārdiski vai fiziski/ar žestiem aizskar citu izglītojamo vai pieaugušo (pirmo reizi), nespēj sagaidīt savu kārtu, uzsāk darbību pirms signāla, nepieņem pārmaiņas (citu apgērbu, viedokli u.c.), nespēj būt mierīgs (visu laiku nemierīgi kustina rokas un kājas, grozās uz krēsla, ir pārāk aktīvs, kustīgs, arī tad, ja viņam aizrāda, pārāk jūtīgi reaģē uz aizrādījumiem (kliedz, krīt zemē, spārdās, skrien prom, grūti nomierināt);

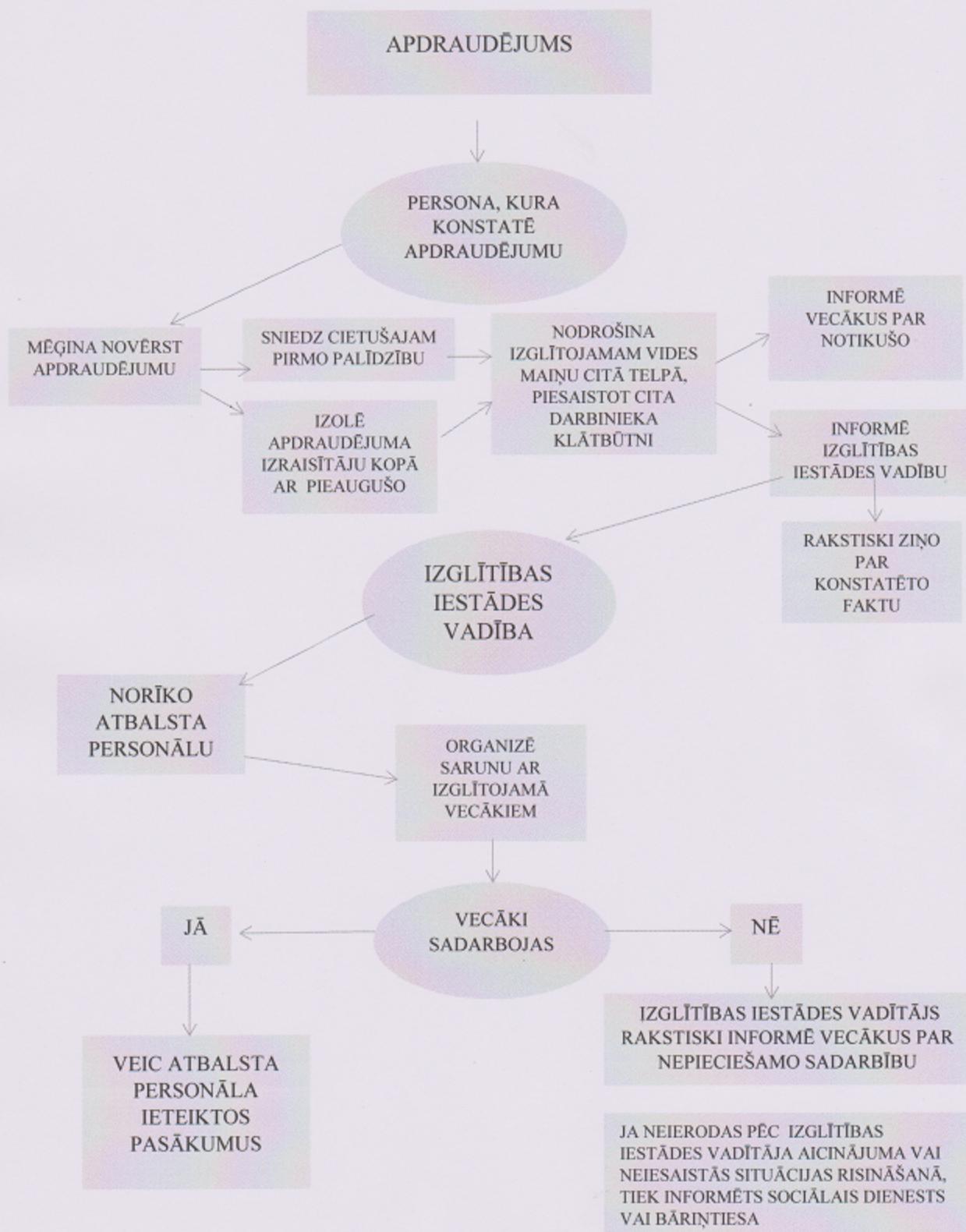
- 27.2. atsevišķas, vienreizējas izglītojamā uzvedības izpausmes neliecina par uzvedības traucējumiem vai saskarsmes grūtībām. Nepieciešams izvērtēt uzvedības izpausmju smagumu, biežumu, ilgumu, ietekmi uz izglītojamā attīstību un ietekmi uz iekļaušanos sabiedrībā;
- 27.3. sekām jābūt samērīgām ar pārkāpumu;
- 27.4. izglītojamam jāmāca apzināties, ka katram līmeņa pārkāpumiem ir zināmas dabiskās un logiskās sekas, par kurām iepriekš ir informēti izglītojamie:
- 27.4.1. aizliegšana, tiesību un privilēģiju ierobežošana – sava laika brīva izmantošana, noteiktu piederumu, telpu vai līdzekļu lietošana;
- 27.4.2. citu cilvēku informēšana par izglītojamā uzvedību – tikšanās ar ciemiem pedagogiem, administrāciju, bērna vecāku informēšana;
- 27.4.3. zaudējumu vai postījuma novēršana – salabot sabojāto, lietu atgriešana, saslaucīt, sakārtot, atlikt vietā;
- 27.5. pedagogs var izmantot pozitīva pastiprinājuma paņēmienus, lai novērstu agresīvu vai nepieņemamu uzvedību:
- 27.5.1. signāla lietošana darbību pārtraukšanai (plaukstu sasišana, zvaniņa skandēšana);
- 27.5.2. pieskaršanās plecam vai rokai darbību pārtraukšanai;
- 27.5.3. acu kontakta veidošana;
- 27.5.4. individualizēta darba vietas nodrošināšana tuvāk pedagogam;
- 27.5.5. laika limita noteikšana;
- 27.5.6. relaksācijas vietas nodrošināšana;

- 27.5.7. vizuālā atbalsta materiālu izmantošana;
- 27.5.8. pedagoga disciplīnas piemēra demonstrēšana;
- 27.5.9. pamudinājumu, uzslavas, žestu valodas izmantošana;
- 27.5.10. darbības pārtraukuma nodrošināšana pirms noguruma vai uzvedības maiņas u.c.;
- 27.6. dabiskās rīcības sekas- likumsakarīgi izriet no izglītojamā rīcības vai situācijas (ja izglītojamais pārāk neuzmanīgi spēlējas ar rotaļlietu, un tā saplīst, tad vairs nav ar ko spēlēties. Ja izglītojamais atsakās ēst piedāvātās pusdienas, viņš dabiski jūt izsalkumu). Dabiskās sekas iesaka pielietot situācijās, kad kaut kas ir pazaudēts, sabojāts, kad izglītojamam rodas ieradums „aizmirst”, viņš novilcina laiku, nepilda savus pienākumus;
- 27.7. logiskās rīcības sekas- logiskās sekas ir kā strukturētas mācību situācijas, ko nosaka pieaugušais, piedzīvo izglītojamais, un šīs sekas ir logiski saistītas ar situāciju un izglītojamā uzvedību, logiskās sekas piemēro situācijās, kad dabisko seku iestāšanās var apdraudēt izglītojamā veselību, labklājību. Logiskās sekas iesaka pielietot situācijās, kad izglītojamais nesadarbojas ar citiem bērniem, rada nekārtību, nerūpējas par savām mantām, izglītojamam ir destruktīva uzvedība, viņš nepilda savus pienākumus, dara pāri citiem u.c. situācijās. Pielietojot logiskās rīcības sekas, izglītojamais mācās uzņemties atbildību par savu uzvedību.
28. Rīcības stratēģijas:
- 28.1. ārkārtas situācijas vienmēr risina nekavējoties;
- 28.2. pedagogs ievēro izstrādāto kārtību un rīcības stratēģijas, kā reāgēt uz uzvedības pārkāpumiem.

Pedagogu rīcības shēma uzvedības noteikumu ievērošanas nodrošināšanai

Rīcības shēma ārkārtas gadījumā, ja izglītojamais apdraud savu vai citu personu drošību, veselību vai dzīvību.

**Liepājas pirmsskolas izglītības iestādes "Zīļuks"
izglītojamā uzvedības izpausmju novērošanas veidlapa**

Izglītojamā vārds, uzvārds

Izglītojamā vecums

Novērošanas datums

Laiks, kad tika novērotas izglītojamā uzvedības problēmas:

- Rīta cēliens
- Pusdienas laiks
- Pēcpusdiena
- Visa diena

Izglītojamā uzvedības problēmas apraksts (konkrēta epizode, izglītojamā rīcība):

Pedagoga/u rīcība šajā situācijā:

Kā izglītojamais reaģēja uz pedagoga/u rīcību:

Kāda bija iesaistīto/ā izglītojamo /ā reakcija uz notiekošo situāciju:

Izglītojamā uzvedības problēmas novērtējums

(no 1 līdz 4, kur ar „1” apzīmē –minimāli, ar „4” - pilnīgi neizturami, absolūti neciešami).

Lūdzu atzīmējiet, Jūsuprāt, atbilstošo vērtējumu: 1, 2, 3, 4.

Papildus informācija

Pedagoga vārds, uzvārds, paraksts: _____

Pedagoga vārds, uzvārds, paraksts: _____

Liepājas pirmsskolas izglītības iestādes "Zīļuks"

_____ . grupas pedagogu

iesniegums atbalsta komandai

par izglītojamo _____

1. Izglītojamā problēmas pieteikums (mācību grūtības, uzvedības/saskarsmes grūtības u.c.)

2. Kad un kādu apstākļu ietekmē radās grūtības/problēmas

3. Pedagogu veiktais darbs

4. Pedagogu ieteikumi un priekšlikumi atbalsta komandai

Pedagoga vārds, uzvārds, paraksts _____

Pedagoga vārds, uzvārds, paraksts _____

Datums _____

Iesniegums saņemts atbalsta komandā

(datums, amats, vārds, uzvārds, paraksts)

Liepājas pirmsskolas izglītības iestādes "Zīļuks"

ATBALSTA KOMANDAS AR VECĀKIEM SĒDES

PROTOKOLS

ar _____ vecākiem.

20 ____ gada _____

Sēdē piedalās:

Darba kārtība:

Norises gaita:

Pieņemtie lēmumi:

Protokolēja:

Ar lēmumiem iepazinos:

Izglītojamā _____ raksturojums.

Izsniegts vecākiem iesniegšanai Līvupes attīstības centram.

Izglītojamā vārds un uzvārds	
Izglītojamā vecums	
Izglītības iestāde	
Grupa	

1. Izglītojamā spēju raksturojums

Pašapkalpošanās prasmes	
Vecumposma īpašības	
Kas ir stiprās puses, vājās puses	

2. Izglītojamā spēju un zināšanu līmena atbilstība izglītības programmas plānotajiem rezultātiem

3. Uzvedības problēmas

Saskarsme ar bērniem	
Saskarsme ar pieaugušajiem	

4. Mācīšanās grūtības

Uzmanības noturība	
Sadarbība	

6. Kādi mācīšanās veidi un cita palīdzība tika piemēroti, cenšoties pārvarēt minētās grūtības(piemēram, auklītes piesaiste, atasarojošā veste pastaigā)

7. Priekšlikumi

Pedagoga vārds, uzvārds, paraksts_____

Pedagoga vārds, uzvārds, paraksts_____

Datums:_____

Saņēmu: _____ (vecāka paraksts, atšifrējums)

INDIVIDUĀLAIS IZGLĪTĪBAS PROGRAMMAS APGUVES PLĀNS

I. INFORMĀCIJA INDIVIDUĀLĀ IZGLĪTĪBAS PROGRAMMAS APGUVES PLĀNA IZVEIDEI

1. Ziņas par izglītojamo

Izglītojamā vārds, uzvārds _____
Dzimšanas dati _____
Grupa _____
Datums, kad konstatēta
atbalsta nepieciešamība _____

2. Plāna izstrādes pamatojums

Pedagoģiski medicīniskās komisijas atzinums	
Konstatētas attīstības/ mācību grūtības, uzvedības/saskarsmes grūtības	
Cita veida atbalsts	

3. Atzinumi plāna sastādīšanas brīdī (izglītības, psiholoģiskais, valodas, sociālais un uzvedības vērtējums)

Informācijas avots	Datums	Izvērtēšanas rezultāti

4. Izglītojamā stiprās puses un jomas, kurās nepieciešams atbalsts

Sasniegumi (stiprās puses ko izglītojamais prot un labprāt dara)	Jomas, kuras jāpilnveido, kurās nepieciešams atbalsts

5. Nodarbības, uz kurām attiecas plāns

6. Pielāgojumi

Datums				
Mācību pielāgojumi				
Vides pielāgojumi				

7. Izglītojamam izglītības iestādē noteiktie papildus atbalsta pasākumi ārpus mācību darba

Pasākumi (logopēdijas nodarbības)	Nodarbību laiki	Speciālists(logopēds)

II INDIVIDUĀLAIS IZGLĪTĪBAS PROGRAMMAS APGUVES PLĀNS

8. Mācību procesa organizācija

Sasniedzamie rezultāti/ mērķi	Mācību saturš Plānotie uzdevumi (ko mācīsim?)	Paņēmieni Veicamās aktivitātes (kā mācīsim?)	Nepieciešamais atbalsts (ar ko mācīsim?)	Sākuma datums un pārbaudes datums	Progress/ rezultāti (jaunumi, kas sasniegts/ nav sasniegts
	Konkrēts uzdevums un darbības. Kritēriji. Mācību saturš.	Darba metodes un paņēmieni ar kuru palīdzību var sasniegt mērķi.	Mācību līdzekļi. Ikdienā pielietojamās prasmes un vide.		Kritēriju izvērtēšana. sasniegumi un neveiksmes.

III VIENOŠANĀS PAR PLĀNA ĪSTENOŠANU

Sadarbība ar likumiskajiem pārstāvjiem (sasniegtie rezultāti, turpmāk veicamais darbs)

Datums	Aktivitāte	Turpmāk plānotās darbības

Paredzētais plāna izvērtēšanas datums(periods) _____

Komentāri _____

IV PLĀNA ĪSTENOŠANAS IZVĒRTĒJUMS

Datums _____

Atbalsta komandas/speciālistu viedoklis/ atzinumi

Likumisko pārstāvju viedoklis

Izglītojamā viedoklis

Secinājumi par izglītojamā attīstības līmeni

Pāna izmaiņas/ papildinājumi

Nākamās veicamās darbības

Nākamais izvērtēšanas datums/ periods _____

Visu plāna īstenošanā iesaistīto pedagogu paraksti _____

Likumisko pārstāvju paraksti _____

IZGLĪTĪBAS PROGRAMMAS APGUVES VĒRTĒJUMS

Izglītojamā vārds, uzvārds _____ Izglītojamā vecums _____

Grupa _____ Plāna realizēšanas periods _____

Plānotie rezultāti	Septembris Marts				Oktobris Aprīlis				Novembris Maijs				Decembris Jūnijs				Janvāris Jūlijs				Februāris Augusts								
	Punkti				Punkti				Punkti				Punkti				Punkti				Punkti								
	1	2	3	4	1	2	3	3	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	

IZGLĪTĪBAS PROGRAMMAS APGUVES VĒRTĒJUMA KRITĒRIJI

4	izrāda interesi, aktīvi piedalās, patstāvīgi dod roku draugam, pieaugušajam, saprot lūgumu un palīdz, prot atrast nepieciešamos priekšmetus, attēlus u.c. un samainīt vietām
3	iesaistās, atkārto dažādas kustības, dod roku pēc lūguma, saprot lūgumu, bet nepieciešama pieaugušā palīdzība, prot atrast nepieciešamos priekšmetus, attēlus u.t.t
2	izrāda interesi, novēro no malas, nepieciešami papildlīdzekļi (žesti, attēli) saprot, bet ignorē lūgumu
1	neiesaistās aktivitātē, ignorē to, vienaldzīgs

Pedagoga vārds, uzvārds, paraksts _____

Pedagoga vārds, uzvārds, paraksts _____

Vadītāja

Dace Ciganova